

Η ΔΟΞΑ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Τί είναι ὁ Σταυρός;

Ὁ Κύριος νοσταλγοῦσε τόν Σταυρό. Ἔλεγε μέ ἀδημονία: «Βάπτισμα ἔχω βαπτισθῆναι· καί πῶς συνέχομαι, ἕως οὗ τελεσθῆ!» (Λουκ 12, 50). Γιατί νοσταλγοῦσε τόν Σταυρό;

Γιά δύο λόγους: Ἐπειδή ἦταν σωτηρία τοῦ κόσμου.

Καί ἐπειδή ἦταν γιά τόν

ἴδιο δόξα καί ὑψωση. Ὄταν ἔφθασε ἡ ὥρα νά σταυρωθεῖ ὁ Κύριος εἶπε: «Ἦλθε ἡ ὥρα, γιά νά δοξασθεῖ ὁ Υἱός τοῦ ἀνθρώπου» (Ἰωάν. 12,16). Πῶς θά δοξαζόταν; Μέ τό θάνατό Του καί τόν Σταυρό Του! Ὁ θάνατος ἀπλῶς ἦταν ἡ δόξα τοῦ Χριστοῦ; Ὁχι, ἀλλά ὁ θάνατός Του στόν Σταυρό! Συνεπῶς: **Δόξα Του, ὄργανο τῆς δόξας Του καί σημεῖο τῆς δόξας Του εἶναι ὁ Σταυρός.** Καί πράγματι ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος παρατηρεῖ: «Δόξαν ἔλεγε τόν Σταυρόν».

Τί ἦταν ὁ Χριστός; Φῶς ἐκ Φωτός, Θεός ἀληθινός ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, ὁμοούσιος τῷ Πατρί. Ὁ ἕνας τῆς Τριάδος. Ὁ Θεός τῆς Δόξης. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος λέγει γιά τούς Ἑβραίους: «Τόν Κύριον τῆς Δόξης ἐσταύρωσαν» (Α' Κορ. 2,8). Τόν Κύριον τῆς Δόξης! Θά ἐρωτήσῃ κανεῖς μέ τό δίκιο του: Καλά, μά μπορεῖ νά δοξασθεῖ ἀκόμη

περισσότερο ὁ Κύριος τῆς Δόξης; Ὑπάρχει γι' Αὐτόν αὔξησις δόξας καί προσθήκη δόξας; Ἡ ἀπάντησις εἶναι: Ὁχι. Καί ὅμως ὁ Σταυρός εἶναι γιά τόν Χριστό δόξα. Πῶς; Μπορεῖ ἕνας ἄνθρωπος νά εἶναι ταυτόχρονα καί νεκρός καί ζωντανός;

Ὁχι. Καί ὅμως ὁ Χριστός, ὅταν εὐρίσκετο «νεκρός» στόν τάφο, ὄχι ἀπλῶς ἦταν ζωντανός, ἀλλά καί ζωοδότης· καί ὁ τάφος του «ζωοδόχος», ὄχι «πτωματοδόχος».

Συνεπῶς ὁ Σταυρός εἶναι δόξα τοῦ Κυρίου μας. Καί συνεπῶς δόξα τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ ἁγίου Πνεύματος, τοῦ ἑνός καί μόνου ἀληθινοῦ Θεοῦ μας.

Ὁ Σταυρός δέν εἶναι μόνο δόξα γιά τόν Κύριό μας τόν ἴδιο. Εἶναι καί τό ὄργανο τῆς φανέρωσης τῆς δόξας Του στόν κόσμο.

Ποιά εἶναι ἡ μεγαλύτερη φανέρωσις τῆς δόξας τοῦ Χριστοῦ στόν κόσμο; Ἡ εὐσπλαγχνία Του. Τό ἔλεός Του. Πῶς μᾶς ἐδόθησαν; «Ἰδοὺ γάρ ἦλθε διά τοῦ Σταυροῦ χαρά ἐν ὄλω τῷ κόσμῳ».

- Διά τοῦ Σταυροῦ ἡ καταλλαγῆ.
- Διά τοῦ Σταυροῦ ἡ συγχώρησις.
- Διά τοῦ Σταυροῦ ἡ υἰοθεσία.

Μητροπολίτου Νικοπόλεως
Μελετίου (†)

Η ΕΥΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Οταν ο λειτουργός του Θεού κάνει την προετοιμασία της Θείας Λειτουργίας, αρχίζει την ακολουθία της Προθέσεως ή Προσκομιδής με μία χαρακτηριστική κίνηση: Ύψώνει το πρόσφορο με την αγία λόγχη μέχρι το μέτωπό του και λέγει το τροπάριο: *Ἐξηγόρασας ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου τῷ τιμίῳ σου αἵματι· τῷ Σταυρῷ προσηλωθεὶς καὶ τῇ λόγχῃ κεντηθεὶς, τὴν ἀθανασίαν ἐπήγασας ἀνθρώποις, Σωτὴρ ἡμῶν, δόξα σοι.* Κατόπιν, χαράσσοντας με τὸ πρόσφορο στὸν ἀέρα τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ, λέγει: *Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν...* Θυμάται ὅτι καθετὶ καλὸ στὸν κόσμο καὶ κυρίως ἡ ἀθανασία πηγάζει ἀπὸ τὴν “προσήλωση”, τὸ κάρφωμα τοῦ Χριστοῦ στὸν Σταυρὸ.

Ἡ ὑψωση τοῦ Χριστοῦ πάνω στὸ ἐπικατάρατο ὄργανο τῆς θανατικῆς του ἐκτέλεσης εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα νὰ ἀναδειχτεῖ ὁ Σταυρὸς *ξύλον εὐλογημένον.* Ἐκτοτε, κάθε εὐλογία δίδεται στὸν κόσμο με τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ. Καὶ δὲν μπορούσε νὰ γίνει διαφορετικά, γιατί ἡ ὑψωση τοῦ Χριστοῦ πάνω στὸν Σταυρὸ εἶναι ἡ πιὸ δυνατὴ ἔκφραση τῆς ὑπερμετρῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Ἡ ἄκρως ἐρωτικὴ αὐτὴ πράξη τοῦ Θεοῦ, νὰ πεθάνει αὐτὸς ἀντὶ γιὰ τὸν ἄνθρωπο, εἶναι τὸ κεντρικὸ μοτίβο τοῦ θείου σχεδίου γιὰ τὴ σωτηρία μας. Τόσο πολὺ ἀγάπησε ὁ Θεὸς τὸν κόσμο, ὥστε νὰ δώσει τὸν Υἱόν του τὸν μονογενῆ, *ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ’ ἔχη ζωὴν αἰώνιον* (Ἰω. 3, 13-16).

Ἀφοῦ ἡ ἐκούσια σταυρικὴ θυσία ἐκφρά-

ζει τὴν ἀνεπανάληπτη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸ χαμένο πλάσμα του, ὁ Χριστὸς ταυτίζεται με τὸν ἄρτο τῆς προθέσεως, δηλαδή με τὸ πρόσφορο ποῦ προσφέρει ὁ πιστὸς λαὸς καὶ ὁ λειτουργὸς τὸ ὑψώνει ὡς προσφορά, τὸ προσκομίζει στὸν Θεὸ ὡς *θυσίαν αἰνέσεως.* Τὸ πρόσφορο ἔχει τὴν ἱστορικὴ του ἀρχὴ στὸς ἄρτους τῆς προθέσεως, ποῦ προσφέρονταν στὴν παλαιὰ σκιάδη λατρεία τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου. Κατὰ τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ, κάθε Σάββατο δώδεκα μεγάλοι ἄρτοι, ζυμωμένοι ἀπ’ τὸ καλύτερο ἀλεύρι, τοποθετοῦνταν πάνω στὴν τράπεζα τῆς προθέσεως, μέσα στὰ Ἅγια τῆς Σκηνῆς τοῦ Μαρτυρίου, γιὰ νὰ βρίσκονται συνεχῶς ἐνώπιον τοῦ Κυρίου.

Ἡ κίνηση τοῦ ιερέως, με τὴν ὁποία ξεκινᾶ τὴν ἀκολουθία τῆς Προθέσεως, ἀναπαριστᾶ ἀκριβῶς τὴν ὑπέρτατη θυσία τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ τοῦ κόσμου παντός. **Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ ἄρτος τῆς προθέσεως,** γιατί προτίθεται ὡς ἐκούσια θυσία καὶ προσφορά. *Εἶναι ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ ἐκουσίως.* Διαμελίζεται, παραμένοντας ὀλόκληρος σὲ κάθε τμῆμα του, γιὰ νὰ δοθεῖ *εἰς βρώσιν τοῖς πιστοῖς.* *Εἶναι ὁ προσφερόμενος καὶ διαδιδόμενος, ὁ πάντοτε ἐσθιόμενος καὶ μηδέποτε δαπανώμενος, τοὺς δὲ ἐσθιόντας ἀγιάζων.* Ὁ ἄρτος τῆς προθέσεως ὑποδηλώνει τὸν ἀνεξάντλητο πλοῦτο τῆς θεϊκῆς ἀγαθότητας.

Ὁ θάνατος πάνω σὲ σταυρὸ ἦταν κατάρα. Ἡ πιὸ μεγάλη ἀτίμωση τοῦ ἀνθρώπου. Προορίζονταν γιὰ τοὺς χειρότερους κακούργους. *Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου.* Καὶ ὁ Χριστὸς ταπεινώθηκε βαθιὰ ὅταν ὑψώθηκε πάνω στὸν Σταυρὸ. Θεωρήθηκε ὁ μεγαλύτερος κακούργος. *Μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη, ἔγινε ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα* (Μάρκ. 15, 28· Γαλ. 3, 13). Τὸ ἀνήκουστο γεγονός ἐμῆς

• Διὰ τοῦ Σταυροῦ τὸ ἅγιον Πνεῦμα.

Τά πάντα διὰ τοῦ Σταυροῦ. Γι’ αὐτὸ τὴν ἡμέρα τῆς χαρᾶς τῆς Ἀναστάσεως λέμε· «Ἴδου γὰρ ἦλθε διὰ τοῦ Σταυροῦ χαρὰ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ». «Σταυρόν ὑπομείνας δι’ ἡμᾶς θανάτῳ θάνατον ὤλεσεν».

* * *

Ὅλα αὐτά, τά πολὺ σπουδαῖα διδάγματα μᾶς θυμίζει ἡ ἐορτὴ τῆς Παγχοσμίου Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ (14 Σεπτεμβρίου). Πόση, λοιπόν, χάρη, εὐλογία, ἀγιασμοὶ καὶ δύναμη παίρνουμε, ὅταν ἀγωνιζόμεστε νὰ διατηρήσουμε ἄθραυστη τὴν σφραγίδα τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, νικώντας τίς ἀμαρτωλές ἀδυναμίες μας!

Η ΠΙΟ ΔΥΝΑΤΗ ΚΟΛΛΑ

Τό δρόμο μιά μητέρα μέ τόν περίπου τετράχρονο γιό της. Τόν κρατάει από τό χέρι. Σκύβει ή μητέρα στό παιδί· έτοιμάσθηκα νά απολαύσω τήν στοργική σκηνή (κάτι θά τοῦ ἔλεγε τοῦ μικροῦ ἤ θά τόν χάριδευε). Σκύβει λοιπόν πάνω στό παιδί καί τοῦ δείχνει μέ τό δάκτυλο ἕναν ἄνδρα πού απομακρύνεται. Καί ἀκούω φωνή δυνατή, στριγγιά, θυμωμένη, χωρίς ἔλεγχο. Ἡ μάνα οὐρλιάζει μέσα στό αὐτί τοῦ παιδιοῦ της: «Τόν βλέπεις; Εἶναι ὁ πατέρας σου. Σέ παρατάει καί φεύγει. Δές τον γιά νά καταλάβεις τί πατέρα ἔχεις». Καί ὕστερα ὅλα γίνονται πολύ γρήγορα. Ὁ πατέρας στρέφεται, ὀρμάει πρός τήν γυναίκα καί ἀρχίζει νά τήν χτυπᾶ στό πρόσωπο. Τό παιδάκι κοιτάζει ἀποσβολωμένο· πλησιάζει τήν κολώνα τοῦ φαναριοῦ καί τήν ἀγκαλιάζει σφιχτά. Δέν κλαίει· μόνο πού κλείνει μέ τίς παλάμες τά μάτια του, νά μήν βλέπει. Ἐκεῖνη τή στιγμή τό παιδί ἀγκάλιασε τήν κολώνα γιά νά ἀκουμπήσει κάπου· τήν ὥρα πού οἱ ἴδιοι οἱ γονεῖς του τό ἔσπρωχναν στό κενό» (Παιδιά καί Γονεῖς, ἔφημ. ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 27-5-1995).

Ὅταν, ὁμως, οἱ σχέσεις τῶν συζύγων δέν καταλήγουν σέ τόσο ἐκρηκτικές καταστάσεις, τά παιδιά σκέφτονται κάποιες «λύσεις» γιά νά τά «βροῦν», ὁ μπαμπᾶς καί ἡ μαμά. Καί νά μήν φεύγουν ὁ ἕνας ἀπό ἄδω καί ὁ ἄλλος ἀπό ἑκεῖ. Νά τί ἔλεγε ἕνας πεντάχρονος μι-

κρός:

«Ξέρεις, ἐγώ ὅταν μεγαλώσω θά γίνω ἐπιστήμονας, μέγας ἐπιστήμονας. Καί θά φτιάξω μιά κόλλα, τήν πιό δυνατή κόλλα τοῦ κόσμου γιά νά κολλήσω τή μαμά καί τόν μπαμπᾶ» (Ντίνας Πετροπούλου, στό «Οἰκογένεια σέ κρίση», Συλλ. τόμος, Ἀκρίτας, 2009, σελ. 269).

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος προτείνει καί τήν κατάλληλη... κόλλα!

«Αὐτός εἶναι ὁ ἀληθινός γάμος, ὅταν ὑπάρχει ἀνάμεσα στούς συζύγους πολύ μεγάλη συμφωνία, ὅταν εἶναι πολύ στενός ὁ σύνδεσμος, ὅταν εἶναι πολύ σφιχτά δεμένοι μέ τήν ἀγάπη. Ὅπως δηλαδή τό σῶμα δέν θά μπορούσε ποτέ νά ἐπαναστατήσει ἐναντίον τοῦ ἑαυτοῦ του, οὔτε ἡ ψυχή ἐναντίον τοῦ ἑαυτοῦ της· ἔτσι καί ὁ ἄνδρας καί ἡ γυναίκα δέν πρέπει νά βρίσκονται σέ διάσταση καί διαμάχη, ἀλλά πρέπει νά εἶναι ἐνωμένοι. Διότι ὅπου ὑπάρχει πολύ μεγάλη ὁμόνοια (=συμφωνία, ἡ «κόλλα») ἐκεῖ συγκεντρώνονται ὅλα τά ἀγαθά· ἐκεῖ ἡ εἰρήνη· ἐκεῖ ἡ ἀγάπη· ἐκεῖ ἡ πνευματική εὐφροσύνη» (Εἰς τήν Γένεσιν, Ὁμιλία 45, γ', P.G. 54, 416-417).

Ὁ καρπός μιᾶς τέτοιας ἀγίας συζυγίας, τοῦ Ζαχαρία καί τῆς Ἐλισάβετ, ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος (ἡ σύλληψη του στίς 23 Σεπτεμβρίου) φωνάζει, ἀπό τότε μέχρι τώρα, μαζί μέ τόν Ἰῶ τῆς Παρθένου καί Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό, στά ἐντός καί ἐκτός σπιτιῶν διακαστήρια (καυγάδων καί διαζυγίων): Μετανοεῖτε!

«Ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν, ἀκουέτω» (Ματθ. 11, 15).

Ἀρχιμ. Ν.Κ

← τέτοιας ἀκατάληπτης θυσίας μετέβαλε τό ξύλο τοῦ Σταυροῦ σέ εὐλογία. Ἡ ἄκρα ταπεινώσις τοῦ Χριστοῦ, ἡ ὑψωσίς του στόν Σταυρό, πήγασε γιά τόν κόσμο τήν ἀνυπέβλητη

εὐλογία τῆς αἰώνιας ζωῆς.

Δέν αποκλείεται ἀπό αὐτή τήν εὐλογία κανένας! Μονάχα ὅποιος δέν θέλει!

Πρωτ. Δ. Μ.

KAMMIA ΣΗΜΑΣΙΑ ΣΤΑ ΟΝΕΙΡΑ

Παρά τό ότι οί Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ὁμόφωνα καταδικάζουν τήν πίστη στά ὄνειρα καί ἐπισημαίνουν τίς καλοστημένες παγίδες πού ὁ διάβολος χρησιμοποιεῖ γιά νά πλανήσει τούς ἀνθρώπους μέσω τῶν ὀνείρων, πολλοί χριστιανοί συνεχίζουν νά δίνουν σημασία στά ὄνειρα καί νά προσπαθοῦν νά τά ἐρμηνεύσουν αὐθαίρετα. Ἰσχυρίζονται ὅτι συχνά τά ὄνειρα «ἐπαληθεύονται», ξεχνώντας ὅτι ὁ διάβολος γνωρίζει λεπτομερῶς καί τήν ζωή τήν δική μας καί τῶν ἀνθρώπων πού συναναστρεφόμαστε, καί ἔτσι «ρίχνοντας ἄδεια, πιάνει γεμάτα» ἤθην «προβλεπόντας» κάποια γεγονότα!

Τό παρακάτω περιστατικό ἀπό τήν ζωή τοῦ Στάρετς Ἰωσήφ (ἔκδοση Ἰ. Μητροπόλεως Νικοπόλεως, 1991, σελ. 82) εἶναι πολύ διαφωτιστικό ἐπί τοῦ προκειμένου:

Ἐνας παπᾶς ἐπῆγε στόν π. Ἰωσήφ καί τόν παρακάλεσε νά τοῦ εἰπεῖ, πῶς θά ἔπρεπε νά ἀντιμετωπίσει τό ἐξῆς θέμα:

Εἶχε πεθάνει μιᾶ νεαρή κοπέλλα καί ἐμφανίζόταν τακτικά σέ μιᾶ φίλη της, λέγοντάς της διάφορα πράγματα φαινομενικά «καλά καί σωστά».

Ὁ π. Ἰωσήφ ἀπάντησε:

«Τό ὅτι ἡ πεθαμένη κοπέλλα ἐμφανίζεται μέσα σέ “φῶς” καί μέ “οὐράνια λαμπρότητα” αὐτό δέν λέει τίποτε!

»Ἐνας ἀσκητής τῆς Λαύρας τοῦ Κιέβου εἶδε κάποτε ἕναν πού φαινόταν ἄγγελος (ἀλλά ἦταν δαίμονας) νά προσεύχεται μέσα στό κελλί του. Σκέφτηκε τότε ὅτι ἂν ἦταν δαιμόνιο, δέν θά ἔκανε προσευχή! Ἐμπιστεύτηκε στό λογισμό του καί πίστεψε ὅτι ἦταν “ἄγγελος φωτός”! Καί ὁ “ἄγγελος” αὐτός τοῦ εἶπε: Ἐπί τῶρα καί στό ἐξῆς δέν χρειάζεται πιά νά

προσεύχεσαι ἐσύ. Θά προσεύχομαι ἐγώ γιά σένα”. Ἐτσι ὁ ταλαίπωρος ἀσκητής πλανήθηκε! Καί σώθηκε μόνο χάρις στίς προσευχές τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς του.

»Νά εἰπεῖς, λοιπόν, πάτερ, στήν κοπέλλα αὐτή, ὅταν θά τῆς παρουσιαστεῖ ἡ νεκρή φιλενάδα της καί θά τῆς ξαναεἰπεῖ ὅτι προσεύχεται γι’ αὐτήν στόν Θεό, νά τῆς ἀπαντήσῃ: “Δέν μπορῶ νά σέ πιστέψω! Νά φύγεις ἀπό μπροστά μου! Δέν θέλω νά μοῦ ξαναεμφανιστεῖς, γιατί ἐγώ εἶμαι ἀμαρτωλή καί ἀνάξια νά προσεύχονται γιά μένα ἅγιοι”. Καί νά ἀρχίσει νά παρακαλεῖ τόν Κύριο θερμά, νά τήν φυλάξῃ ἀπό τέτοια ὀράματα! Καί ρώτησέ τη: Μήπως τῆς λέει ὁ λογισμός της ὅτι εἶναι ἐνάρετη καί ζεῖ μέ εὐσέβεια; Νά τῆς τό τονίσῃς ὅτι, ἂν ἔχει τέτοιους λογισμούς, γι’ αὐτό τήν πειράζει ὁ διάβολος! Οἱ ἅγιοι θεωροῦσαν τόν ἑαυτό τους ἀμαρτωλό. Μέ τήν ταπείνωση εὐαρέστησαν τόν Θεό.

»Ὁ ἅγιος Διάδοχος μᾶς συμβουλεύει νά μή πιστεύουμε ποτέ στά ὄνειρα, ἔστω κι ἂν μᾶς φαίνονται ἀληθινά. Ἀκόμη καί στήν περίπτωση πού τό ὄνειρο εἶναι ὄντως ἀπό τόν Θεό καί ἐμεῖς τό ἀγνοήσουμε, ὅταν αὐτό δέν τό κάνουμε μέ καταφρόνηση ἀλλά ἀπό φόβο μήν πέσουμε σέ παγίδα τοῦ διαβόλου, τότε ὁ Κύριος δέν θά μᾶς μαλώσει. Δέν θά μᾶς ζητήσῃ λόγο. Ἀντίθετα θά μᾶς ἐπαινέσει».

Ἀρχιμ. Β.Α.

ΛΥΧΝΙΑ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

Μηνιαῖον Περιοδικόν

Ἰ. Μητροπόλεως Νικοπόλεως

Ἐκδότης: Μητροπολίτης Νικοπόλεως Χρυσόστομος

Ἰ. Υπεύθ.: Ἀρχιμ. Νίκων Κουτσιδῆς*

Τηλ. 26820 51161* Κωδικός 091984

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2016 * Ἀρ. Φύλλου 398 * Ἔτος ΛΣΤ'

Διανέμεται δωρεάν * Εἰσφορές δεκτές

Γραφικές Τέχνες «ΜΕΛΙΣΣΑ» Α.Ε.

Τηλ. 2397 023 313 Ἀσπροβάλτα Θεο/νίκης

